

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11400

Francija, Italija in srednja Evropa

K sedanji diplomatski aktivnosti Rima

Francoski tisk je spremljal rimske razgovore med italijanskimi in madžarskimi državniki s komentarji, ki so zatrjevali, da gre v resnici za pomirjenje v Podonavju in na Jadranu. Tako je govoril tudi bivši francoski poslanik v Rimu senator de Jouve. Vsi skupaj so pa napovedali vsaj začasno opustitev kampanje za revizionizem. Mnenju tega tiska smo sledili tudi mi, ker smo bili pač trdno prepričani, da je dobro poučen o stvari, zlasti smo pa verjeli de Jouve. Nenadoma pa, kakor blisk z jasnega neba, je prišel Gömböšev govor v radu — in položaj se je spremenil. Izkazalo se je, da je bil francoski tisk preveč optimističen in da je poslanik de Jouve zelo slabo poučen o resničnih namerah Italije, da si je pol leta koval njeno približanje k Franciji!

Sedaj so v Parizu presenečeni in človek se mora z začudenjem vprašati: Kaj je delal de Jouve toliko mesecev v Rimu? Kaj sta toliko kovala in varila francoski ministrski predsednik Daladier in zunanji minister Paul-Boncour? Kdo je že pozabil, kako se nam je prav s strani teh treh gospodov govorilo vse doslej, da je dosežen med Francijo in Italijo že načelni sporazum, in to tudi glede Jadrana in Podonavja! De Jouve je dejal, da je Italija izrazila Franciji svoj teritorialni desinterese v tem delu Evrope, kar je bilo isto kakor če bi rekel, da je opustila revizionizem. Sedaj je pa prišel gospod Julij Gömböš in zakričal na vsa usta, da Madžarska ne more sprejeti nobene rešitve podonavskega vprašanja brez revizije Triana. Še več, povedal je tudi to, da ima madžarsko revizionistično stremeljenje največjo zaslonbo v Italiji, ki je z Madžarsko istih misli. Istočasno se je pa pojavila še vest, da stopa revizionizem v akutni stadij in da bo Italija ali morda Nemčija načela vprašanje revizionizma na uradni način na jesenskem zasedanju Društva narodov.

Mimo vsega tega so prodrle v svet tudi vesti o tem, kako si Mussolini in Gömböš zamišljata gospodarsko stran rešitve podonavskega vprašanja. Po teh vestih bo uživala Madžarska pri od-

daji svojih poljskih pridelkov in živine Italiji posebne ugodnosti — na škodo Jugoslavije, Italija bo pa postala glavna dobaviteljica industrijskih izdelkov na Madžarskem — na škodo Avstrije in Čehoslovaške. Pa to še ni vse! Rešitev podonavskega vprašanja, kakor si ga zamišlja Mussolini, naj bi bila sploh v vseh ozirih taka, da bi imeli od nje korist samo Madžari in Italijani ter v neki meri morda še Avstriji; Čehoslovaki, Romuni in Jugoslovani pa naj bi bili kulukarji Budimpešte, Rima in Dunaja. Francoska javnost odklanja z ogorčenjem te in take načrte, še z večjim ogorčenjem jih pa moramo odklanjati mi. Povedati moramo Budimpešti in Rimu enkrat za vselej, da take »rešitve« ne potrebujemo in je tudi ne sprejmemo! Naj ostane potem rajše vse tako kakor je, kajti z dežja pod kap bi šli samo norci.

Pri tem pa ne moremo prikriti tudi odločne zahteve na naslov Pariza, naj pove jasno in razumljivo, do kod so že dospela pogajanja za »sporazum« z Italijo, ker je s tem v tesni zvezi tudi ves kompleks naših jugoslovanskih interesov ter sploh interesov narodov male antante! Objavijo naj se tako v Parizu kakor v Rimu zadevni načrti, pove naj se eno in drugo stališče glede Podonavja, Jadrana, revizije, trgovine, denarstva itd. Zelo žalostno je namreč, da trdi de Jouve, da se je Italija izrekla za opustitev zahteve po reviziji meja v srednji Evropi, med tem ko ga Gömböš istočasno demantira. Mar Francija res ne pozna Italije? Mar res verjame v njeno iskreno spremenitev? Mar zares misli, da bo reševala srednjeevropska vprašanja objektivno, brez simpatij in antipatij? Če bi bilo to res, česar pa vendar ne moremo verjeti, potem bi se pač blizala bridkemu razočaranju in nepopravljivi škodi.

Italiji so se dale že dosti prevelike koncesije s tem, da se ji je dovolilo prenesti težišče zadnje mednarodne aktivnosti v Evropi v Rim. Mussolini si danes upravičeno lahko domišlja, da je on os, okoli katere se vse vrtil in gora, h kateri mora tudi Mohamed, kakor n. pr. Macdonald. Nadaljšna popustljivost Pariza bi pomenila zmanjšanje njegovega prestolja!

Rooseveltovoj boji proti brezposelnosti

PROPAGANDA ZA OBNOVITEV. PRIDRUŽILE SO SE TUDI BANKE. GRADNJA LADIJ. — NOTRANJE POSOJILLO.

NEWYORK, 4. avgusta. General Johnson, ustvaritelj programa narodno-gospodarske obnove napoveduje, da bo napravil po vseh Združenih državah propagandno potovanje, na katerem bo apeliral na konzumente, da ne krijejo svojih potreb v onih trgovinah, ki nimajo na svojem proglaju modrega orla, znaka sodelovanja pri gospodarski obnovitvi.

WASHINGTON, 4. avgusta. Kakor se poroča, se je pridružilo gibanju za gospodarsko obnovo Združenih držav doslej tudi že 14.000 bank, ki so članice ameriške zveze bank.

NEWYORK, 4. avgusta. Predsednik Roosevelt je odobril načrt za zgraditev 21 novih vojnih ladij. Na ta način bo zaposlenih več tisoč delavcev. Še v teku letošnjega leta se bo upora bilo za ta dela 46 milijonov dolarjev od celokupnega triletnega programa, ki znaša v celoti 238 milijonov dolarjev. Ta načrt zgraditve vojnih ladij pa tvori šele majhen del programa javnih del, ki jih bo izvršila vlada z ozirom na pobiljanje brezposelnosti in

za katera je določen znesek 3300 milijonov dolarjev.

HYDEPARK, 4. avgusta. Predsednik Roosevelt je bil obveščen, da je bila emisija posojila po 500 dolarjev, ki je bila započeta šele 30. julija, doslej že šestkrat preplačana.

NEWYORK, 4. avgusta. Upravni odbor newyorške borze je izdal nove predpise, po katerih se določa najmanjši znesek za kritje borznega naročila. Člani borze morajo izdelovati tedenska poročila o svojih konzorcijskih poslih. Odslej ne smejo več sprejemati klientov v svojih zasebnih stanovanjih in jih tamkaj nagovarjati k kakršnikoli kupčijam.

SMRT FRANCOSKEGA GENERALA. PARIZ, 4. avgusta. Včeraj je umrl v Boulogneju ob Seni poslanec general Saint Just, ki je zavzemal v svetovni vojni zelo odgovorna mesta in se je po prevratu posvetil popolnoma politiki.

POLET V STRATOSFERO. BRUSELJ, 4. avgusta. Tretji polet v stratosfero bo že v prihodnjem tednu. Ogromni balon je že pripravljen in ga stražijo do poleta vojaki.

Komunistični nemiri v Strassbourgu

IZ STAVKE STAVBNIH DELAVCEV IN VELIKEGA KOMUNISTIČNEGA SHODA SO SE RAZVILI KRVAVI NEMIRI. VEČ MRTVIH IN ŠE VEČ RANJENIH. PREKO 100 VODITELJEV PRIJETIH.

STRASSBOURG, 4. avgusta. Že nad teden dni trajajoča stavka stavbnih delavcev se je razvila včeraj v velike komunistične nemire v alzaški prestolnici. Že pred dnevi so prišli iz saarskega ozemlja, kjer se skrivajo marksisti pred Hitlerjevo pestjo, mnogoštevilni emisariji v Strassbourg z nalogo, da nagovore stavbne delavce v smislu moskovskih revolucionarnih gesel k nemirnom.

V dopoldanskih urah so nastali po velikem komunističnem javnem zborovanju hud spopadi med udeleženci zborovanja in policijo, pri čemer je bilo ranjenih 20 demonstrantov in 2 stražnika. Popoldne je bil v mestu sumljivo nevaren mir, nakar je v večernih urah zadivjala po cestah komunistična množica. Komunisti, ki so vrel skupaj z vseh mestnih ulic, so pretrgali električna napeljava, tako da je bilo vse mesto v popolni temi. Takoj je bil tudi ustavljen ves vozovni in tramvajski promet, ker so demonstranti prevrnili vse vozove in pretepali pasante. Policija je nastopila proti demonstrantom, ki so jo sprejeli s kamenjem, noži in revolverskimi salvami. Policija je bila preslaba in se je morala umekniti. Razdivjana množica je nato napadla in de-

molirala vse gostilne, kavarne in ostale javne lokale. Komunisti so vdirali v trgovine in zasebna stanovanja ter se je v trenutku razvilo tako plenjenje, da ga nihče ni mogel zaustaviti.

Nemiri so trajali vso noč. Posamezne skupine komunistov so se zabarikadirale po ulicah, tako da so jih mogli stražniki le s silo pregnati, ker so odgovarjali na njihove strele s salvami protistrelom. Policiji se je posrečilo zjutraj prijeti okoli 100 glavnih voditeljev komunistov, med njimi tudi nekaj odposlancev iz Moskve. Na bojišču je ostalo več mrtvih, dočim je bilo 78 deloma nevarno, deloma pa lažje ranjenih oseb prepeljanih v strassbourške bolnišnice. Po ulicah je sedaj mir, ker jih je očistilo tudi vojaštvo. Močne vojaške čete stražijo cestna križišča in javna poslopja.

PARIZ, 4. avgusta. Po tukajšnjih informacijah se opaža v raznih državah poživljena komunistična akcija. Kakor se poroča iz Nürnberga, je bilo tamkaj aretiranih okrog 50 komunistov, pri katerih je bil najden ovržen komunističen propaganden material, iz katerega je razvidno, da so delali komunisti po navodilih Moskve na izvedbi svetovne revolucije.

Tudi Pariz rešuje Podonavje

SENZACIONALNO POROČILO »NEUES WIENER TAGBLATTA«. GO-SPODARSKA SANACIJA DRŽAV V PODONAVJU.

DUNAJ, 4. avg. Pariški dopisnik »Neuer Wiener Tagblatta« poroča o senzacionalnih diplomatskih pogajanjih v Parizu. Sredi njih stoji avstrijski poslanik v Parizu. Čeprav so ta pogajanja zaenkrat še v začetnem stadiju, je njihova naloga, da se končajo s sklepom o postopku, kako naj bi se omogočilo točno urejevanje vzajemnih gospodarskih odnosov v Podonavju, nakar naj bi se izvedla končna regulacija gospodarskih problemov v podonavskih državah. Po sedanjem načrtu naj bi se sedaj najprej ustano-

vil posvetovalni komitet, ki naj bi proučil vzajemne koristi in kompenzacije gospodarskega pakta, ki naj bi ga sklenile med seboj obdonavske države. Prvi korak k uresničenju tega načrta naj bi bila stabilizacija valut v Podonavju. List končuje svoj članek z ugotovitvijo, da se enako utrjuje tako v krogih male antante kakor tudi v francoskih prepričanje, da je napočil najskrajnejši čas za ustvaritev ideje gospodarskega ravnotežja in sanacije v Podonavju in se zato ne sme zamuditi prav nobena minuta.

Dolar se bo vendar stabiliziral

WASHINGTON, 4. avgusta. Zdi se, da nekateri svetovalci predsednika Roosevelta že sedaj razumevajo takojšnjo potrebo po stabilizaciji dolarja, proti čemur so se še nedavno odločno borili. Sedaj poskušajo z vso silo doseči pri Rooseveltu znižanje zlatega kritja dolarja. Te osebe nosi smatrajo za nemogoče, da bi se dolar popravil kar na hitro roko, temveč pravijo, da je za to potrebna daljša doba, nakar bo še le dolar dosegel svojo prejšnjo pariteto. Zato poudarjajo, da se prebivalstvo brani podpisovati nove emisije blagajniških bonov in bo še slabše, če bo trajala ta negotovost še nadalje. Rooseveltu so že pokazali, da si ameriška trgovina ne bo opomogla vse dotlej, dokier se ne bodo znižale cene tudi na zunanjih tržiščih, pri čemur so kompenzacije s strašnimi protikompenzacijskimi tulji deviz neizogibne. Predsednik Roosevelt je skušal te svoje svetovalce prepričati, da bo ukrenil vse potrebno, da se obnovi nekdanje zaupanje v dolar.

HITLERJEVCI SLEDE BOLJŠEVIKOM. ŽENEVA, 4. avgusta. »Journal de Genève« objavlja iz Pariza telefonsko vest, ki potrjuje prejšnje informacije da je ustanovila Hitlerjeva vlada na Dunaju, v

Inomostu, Solnogradu, Parizu, Strassbourgu, Metzu, Pragi, Bruslju, Kopenhagnu, Rimu in Moskvi tajne policijske urade, ki delujejo pod zaščito in varstvom poslaništev in konzulatov. List vidi v tem analogijo postopanja nemške vlade z boljševiškim sistemom.

V AMERIKI SO VZNEMIRJENI

WASHINGTON, 4. avgusta. Ameriško javno mnenje je zelo razburjeno zaradi najnovejšega japonskega načrta o zgraditvi novih bojnih ladij. Kakor je znano, predvideva novi japonski pomorski program zgraditev večjega števila križark, rušilcev in podmornic. Državni podtajnik Hirips je izjavil, da je treba smatrati japonsko pomorsko politiko kot začetek pravega tekmovanja v pomorski oborožitvi med Japonsko in Ameriko.

AFERA METRO WICKERS TUDI V TURČIJI

PARIZ, 4. avgusta. Kakor se poroča iz Ankare, so zahtevale turške oblasti, ne da bi navedle kak vzrok, da zapusti inženjer angleške družbe Metro Wickers Armstrong Co. Ltd. nemudoma turško ozemlje, ker bi ga morale sicer aretirati.

Dnevne vesti

»Mariborski teden« od 5. do 15. avgusta 1933. Dne 5. avgusta: ob 10. uri sprejem častnih gostov, reprezentantov oblasti in korporacij in otvoritev »Mariborskega tedna«. Ob 11. uri bo odprto razstavišče za občinstvo; od 11. do 12. ure koncert vojaške godbe. Razstave odprte vsak dan od 7.30 do 19. ure. Vstopnina 5 Din, za otroke 2 Din. Zabavišče odprto do 2. ure zjutraj, vstopnina po 19. uri 3 Din. V soboto zvečer igra vojaška godba. Ob 20. uri bakljada na Dravi (Studenški sportni klub). V nedeljo 6. VIII. 1933 ob 9. uri velike veslaške tekme na Dravi, start pri brvi Mariborskega otoka, cilj kopališče Käfer. Ob 14. uri velika tombola Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva na novem Glavnem trgu. Zvečer igra na razstavišču vojaška godba.

Stalne vstopnice, ki opravičujejo do vstopa na razstavišče in zabavišče za časa trajanja Mariborskega tedna od 5. do 15. avgusta 1933 in njihovih imejtelji, na podlagi kupona sodelujejo pri veliki, brez plačni reprezentančni efektini loteriji, se dobivajo po ceni Din 20 v pisarni Mariborskega tedna in pri blagajnah na razstavišču.

Pozdravljeni, gostje podpohorske obmejne prestolnice! Danes so se zbrali v slovenskem Mariboru najodličnejši zastopniki važnih gospodarskih podjetij slovenskih in drugih mest. Želimo jim iskreno dobrodošlico z željo, da jim ostane Maribor in vse njihovo bivanje v njem in njegovi prelepi okolici najsvetleši spomin, ki naj bi se obnavljal še dosti, dostiokrat!

Odlični gostje v Mariboru. Danes so prispeli z raznimi vlaki v Maribor množestvilni odlični udeleženci VIII. kongresa »Jugoslovanskega plinarskega in vodarskega združenja«. Ta kongres nima le splošnega značaja, temveč je nedogleden tudi njegov splošen gospodarski pomen, zlasti z ozirom na slovansko sodelovanje vseh občinskih podjetij te stroke v vseh slovanskih državah. Med drugimi odličniki so prispeli v naše mesto predsednik »Slovanskega združenja plinarskih in vodarskih podjetij« g. Vladimir Rabszewski, ravnatelj varšavske vodarne in kanalizacije, dalje zastopnik nemškega združenja inž. g. Kirchner iz Vratislave, zastopnik avstrijske zveze omenjenih podjetij inž. g. Sprinzi, predsednik češkoslovaškega združenja inž. g. Karel Ledl, predsednik jugoslovanskega združenja inž. g. Bartl, ravnatelj ljubljanske mestne plinarne in množestvilni župani, podžupani ter zastopniki občin iz vse naše države.

Iz banovinske službe. Za banovinskega pomočnika ekonomia pri bolnišnici v Slovenjgradcu je imenovan Anton Gorečan. Premeščena pa sta: banovinska uradniška pripravnica pri združenju zdravstveni občini Murska Sobota Draga Krlhankova na zavod za zdravstveno zaščito mater in otrok v Ljubljani ter banovinski pristav Franc Dornik iz Celja v Šmarje pri Jelšah.

Iz seje mestnega sveta in upravnega odbora občine Maribor. Mestni svet in upravni odbor sta imela v sredo zvečer v mestni posvetovalnici pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda svojo sejo. Na seji so razpravljali o raznih tekočih zadevah in rešili več prošelj, med drugimi prošnjo Ivanke Horvatove za stojnico za točenje brezalkoholnih pijač na Glavnem trgu, prošnjo Alojzija Čučka za mesarsko stojnico na Glavnem trgu, prošnjo Marije Straniškove za stojnico za prodajo monogramov, tiskarij in drugih pletenih predmetov ob tržnih dnevih, prošnjo Marlene Šegulove za stojnico za prodajo pletenin lastnega izdelka ob tržnih dnevih, prošnjo Franca Marka za stojnico za prodajo sadja in mesarju Josipu Strliču za stojnico na špeharskem trgu. Nadalje je podelil gradbeno dovoljenja Ivanu Majcenu za preureditev in nadzidavo nadstropja pri hiši v Židovski ulici, Francetu Francekoviču za gradnjo visokopriključne stanovanjske hiše v Metelkovi ulici in tiskarni sv. Cirila za adaptacijo dvorišnega poslopja in prizidavo knjigovodske delavnice. Mestni svet je tudi ugodno rešil prošnjo Tujsko-prometne zveze, ki bo uredila novo menjalnico v novi palači čarinske pošte.

Kruh bo tudi v Mariboru cenejši. Združenje pekovskih mojstrov je sklenilo znižati cene kruha s 15. t. m. Nove cene bodo: beli kruh 4.50 Din, polbeli 4, rženi 3, koruzni 2 Din.

Naplavljeno truplo. Pred dnevi smo poročali, da je neznanomak odšel z doma 50-letni posestnik Josip Grmek iz Rošpoha. Včeraj pa je Drava naplavila njegovo truplo pri Zlatoličju. Grmek je šel prostovoljno v smrt zaradi težkih razmer, v katerih je zadnje čase živel.

Ponesrečen otrok. Brezskrbno sta se včeraj popoldne igrala v Taborski ulici na kupu zloženih desk Viktor Žizek in njegov bratec. Ker sta najbrže preveč skakala po deskah, se je kup podrli in pokopal pod seboj Viktorja, ki je dobil pri tem tako hude poškodbe na glavi, da so ga morali poklicani reševalci prepeljati v bolnišnico.

Smrtna avtomobilska nesreča. V Drešnji vasi pri Petrovčah se je pripetila včeraj smrtna avtomobilska nesreča. Trgovca Josip Holcapfel iz Lutvercev pri Gornji Radgoni je s svojim tovornim avtomobilom trčil v kmečki voz, ki je stal naložen s hlodi ob strani ceste. Sinek je bil tako silen, da je vrglo avto daleč v stran. Pri tem je dobil lastnik avtomobila smrtno poškodbo, katerim je kmalu nato podlegel v celjski bolnišnici, kamor so ga bili pripeljali. Z njim se je vozil tudi njegov spremljevalec, ki pa je po srečnem naključju ostal nepoškodovan.

Nezgod pri telovadbi. Predčerašnjim je pri telovadbi na letnem telovadišču studenskega Sokola doletela članica Julko Lebarjevo nezgoda. Po nesrečnem naključju jo je zadelo kopje. Poškodba pa je bila lahka in so ji nudili pomoč na reševalnem oddelku, kjer so ji rano obvezali.

V tukajšnji bolnišnici so pripeljali pred včerašnjim 59-letnega občinskega ubožca Ivana Ulbla, ki se je zaradi oslabelosti zgrudil na tla in pri padcu dobil hude notranje poškodbe ter nekakega 32-letnega v Pesnici stanujočega posestnikovega sina Josipa Deža, ki je padel in si zlomil desno roko.

Združenje mariborskih pekovskih mojstrov vabi svoje članstvo, da bi se v čim večjem številu udeležilo pogreba ge. Frančiške Emeršičeve, ki bo jutri popoldne ob 17. uri na mestnem pokopališču.

Delavci v tekstilni tovarni Doctor in drug stavkajo. V sredo zvečer ob 6. uri so pričeli delavci in delavke predilnice v tekstilni tovarni Doctor & drug stavkati. V predilnici je zaposlenih nad 600 delavcev in delavk, ki so stopile v stavko, ker je vodstvo tovarne upokojilo mojstra predilnice, ki je bil pri delavstvu zelo priljubljen in imenovalo na njegovo mesto drugega, ki pri delavstvu ni priljubljen. Strokovne organizacije so v zadevi posredovale. Pozdraviti moramo solidaren nastop naših delavcev in delavk.

Uredništvo »Glasnika JNS« obvešča naročnike, da je 1. t. m. izšel »Glasnik« v obliki knjige kot kongresna številka ter prinaša podrobne referate strankinega kongresa.

Pozor! Konjenica kubanskih kozakov jezdecov priredi svojo prireditev radi nedeljskega slabega vremena v **nedeljo, dne 6. avgusta 1933** ob pol 9. uri zvečer na igrišču ISSK Maribora. Igrišče bo električno razsvetljeno. Vstopnina: sedeži Din 10.—, stojšče Din 5.—, dijaki in otroci Din 2.—. Kozaki.

Tombola Gasilnega društva v Rušah, ki bi se imela vršiti, dne 6. t. m., se preloži na dan 20. avgusta.

Članstvo Sokola Maribor III. Prednjaški zbor poziva celokupno telovadečko članstvo in naraščaj, da pride jutri v soboto ob 20. uri v društveno sobo na članski sestanek. Udeležba je nujno obvezna.

Dve tatvini. Bogomirju Švajgerju, delavcu, zaposlenemu pri mizarškem mojstru Viherju, je nekdo odpeljal izpred Lotzove trgovine v Jurčičevi ulici kolo, vredno 800 Din. Upokojenemu železničarju Francu Puhu pa je ukradel neki možki, ki mu je prišel ponujat drva, srebrno uro z verižico.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščajih na koži, tvorih uravnava »Franz Josefova« voda izborni toli važno delovanje črevesa.

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpehavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, oprišču, srbečici o-svobodi naravna »Franz Josefova« voda telo vseh nabranih strupov gnlobe. Ze stari mojstri vede o zdravih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefova« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa.

Izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu

Skoraj vsa nacionalna društva so naznanila, da pohite v nedeljo na Kozjak k Sv. Duhu. Pričakovati je, da se bo zbralo na tej lepi obsejni planinski točki več sto izletnikov. Nihče naj se ne ustraši, če bi vreme bilo megleno, eventualna rosa ne bi škodovala, v primeru kakega kratkega naliva pa je dovolj hiš in kmetij za zavetišče. Sicer pa je pričakovati najlepše vreme.

Mariborčani in bližnji okoličani naj si odhod tako določijo, da bodo pri Sv. Duhu najkasneje ob 10. uri. Lepih poti k Sv. Duhu je več, nekatera daljša, nekatera krajša, po vseh pa ni več hoda kakor k večjemu 2 uri od vznožja. Z jutranjim vlakom, ki pelje na Koroško do postaj Ruše, Fala, Sv. Lovrenc, najprimernejša pa bi bila pot z vlakom do Fale, po glavni cesti do Šturmove gostilne, od tam navzgor pa po Šturmovi grabi. Iz Selnice je istotako prijetna pot, in ni strma. Mladina in izvežbani planinci, pa jo lahko mehnejo čez Sv. Urbana, Sv. Križ, naprej ob državni meji, imeti pa morajo v redu legitimacije.

Ob 10. uri bo pri Sv. Duhu maša, pri kateri poje »Jadran«, po maši pozdrav izletnikov od strani domačinov, potem zabava, petje, godba, po kosilu manifestacija z nagovori. Vsi člani »Meje«, posebno pa vsi odborniki, bivši in sedanj, so vabljeni, da se odbor na novo konstituirajo, da proslavimo triletnico »Meje« in pozdravimo našo planinsko sobo v gostilni pri »Lovcu«, ki nam jo brezplačno prepušči lastnik, in se pogovorimo o načrtu postavitve razglednega stolpa na

Kralj Matjaževa slavnost na Peci. Meziška podružnica SPD »Peca« Mežica-Crna naznanja, da priredi v nedeljo 6. tm. običajno slavnost kralja Matjaža na Peci. Pri slavnosti bo sodelovala tudi godba. Za prevoz s Prevalj in nazaj preskrbljeno, prav tako za dobro jedajo in pijačo v Uletovi koči. Planinci in vsi drugi prijatelji narave vljudno vabljeni!

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru priredi v nedeljo 6. avgusta 1933, izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Zbirališče na glavnem kolodvoru ob 5.15 zjutraj (odhod vlaka 5.35 do Fale); karto si preskrbi vsak sam. Udeležba za člane AJA obvezna, novinci in prijatelji dobrodošli! — Predsednik.

Podružnici CMD vljudno vabita svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži narodnega praznika, ki bo v nedeljo pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

Društvo zasebnih in avtonomnih nameštencev poziva svoje člane, da se polnoštevilno udeleže nedeljskega pohoda nacionalnih društev k Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

Uprava strelskega okrožja v Mariboru poziva tem potom zvezne strelske družine, da se udeleže velike narodne manifestacije pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, ki bo v nedeljo dne 6. avgusta ob 10. uri. Istočasno bo tudi otvoritev strelišča zvezne strelske družine Sv. Duh. Strelci, naša narodna dolžnost je, da obiščemo to severno postojanko!

Grajski kino. Danes v petek zadnjič »Dva srečna dneva«, sijajna veseloigra. V soboto se začne najboljši, najlepši in največji film tega leta, Jana Kiepure »Pesem za Te...«. »Pesem za Te« je film kakor se jih je do danes malo napravilo v filmski industriji. Pevsko na višini in film sijajno glasbo in pa izvrstno zabavno vsebino. Poleg Jana Kiepure skrbe za zdrav humor: Paul Hörbiger, Paul Kemp, A. R. Roberts, zelo srčkana pa je Jenny Jugo.

Kino Union. Od danes v petek dalje velik zabaven film »Ljubezni in veselje« z Ivanom Petrovičem, Greto Theimerjevo, Teodorjem Loosom, Feliksom Bresartom in Pavlom Morganom. Sledi največja veseloigra »Paprika« s Frančiško Gaalovo in Paulom Hörbigerjem.

Časten večer Protituberkulozne lige. Pretekli torek zvečer je mariborska Protituberkulozna liga sklicala v dvorani Nabavljalne zadrage na Rotovškem trgu častno sejo, na kateri se je poslovila od svojega dolgoletnega in zaslužnega predsednika okrajnega glavarja g. dr. Marka Ipavca, ki odhaja te dni iz Maribora na svoje novo službeno mesto k banski upravi kot banski svetnik. Častno sejo je vodil predsednik lige sam in je vse navzoče toplo pozdravil, zlasti pa novega okrajnega glavarja g. dr. Senekoviča, ki se je radevolje prijavil za sodelovanje in za vstop v ligo.

Zasluge dolgoletnega predsednika so v daljših govorih orisali in se mu zahvalili za njegov trud predsednik in šolski upravitelj g. Aleksander Alt, šolski upravitelj in občinski svetnik g. Viktor Grčar, vpo-kojeni gimnazijski ravnatelj g. dr. Tominšek, upravnik Zdravstvenega doma g. dr. Vrtovec in docent g. dr. Matko, ki se je ob zaključku svojega poslovilnega govora še posebej zahvalil odhajajočemu v imenu svojega oddelka tukajšnje bolnišnice, ki diči tiho in vztrajno delo prvega decenija delovanja lige.

Na predlog prvega predsednika lige, višjega državnega pravnika g. dr. Jančiča, naj odhajajoči predsednik ne odloži predsedstva do občnega zbora, se je banski svetnik g. dr. Ipavic ginjen zahvalil in sprejel zaupanje, zahvalil pa se je tudi vsem govornikom in celotnemu odboru za društveno sodelovanje z izjavo, da se težko poslavja z obljubo, da bo tudi na svojem novem službenem mestu podpiral nesebično delo mariborske PTL, ki je v korist najbednejšim med bednimi z željo, da bi drugo desetletje liginega delovanja bil zasnovan azil krona njenega delovanja. Po oficijelnem delu se je razvil lep družabni večer.

Odhod otrok na Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Otroci tretje skupine odpotujejo v četrtek 10. avgusta ob 9.38 z Glavnega kolodvora v Mariboru na Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju. Starši se naprošajo, da pripeljejo otroke pol ure prej na kolodvor. Prtljago naj prinesejo že dan poprej, v sredo ob 9. uri v Zdravstveni dom, Koroščeva ul. 3.

Vrnitev mariborske dekliške počitniške kolonije. V ponedeljek 7. avgusta se povrne dekliška počitniška kolonija PRK zopet v Maribor. Starši, pričakujte svoje otroke zvečer ob ½11. na kolodvoru. — Vodstvo kolonije.

Kongres Jugoslovanskega plinarskega in vodovodnega združenja. Drevi se prične kongres Jugoslovanskega plinarskega in vodovodnega združenja. Najprej se bodo sestali ob 18. uri obratovodje jugoslovanskih plinar in vodarn. Ob 21. uri pa bo v kavarni »Park« komerz. Jutri ob 8. uri zjutraj se prične glavno zborovanje v veliki dvorani pri »Orlu«. Ob 9.30 bo otvoritev kongresa, nakar slede naslednja predavanja: inž. Tomšič o razvoju mariborske plinarne, inž. Iveković, zdravstvene naloge vodovodov, inž. Bartl organizacija in instalacija propagandnega oddelka ljubljanske plinarne, inž. Knez poraba avtogenično varjenih cevi za plinovode. Ob 12.30 se bodo podali delegati na Mariborski otok, kjer bodo imeli skupno kosilo. Popoldne pa si bodo ogledali našo vodarno, plinaro in razstave Mariborskega tedna. Zvečer bo ob 20.30 skupna večerja pri »Orlu«. Nedelja je določena za izlete v Rogaško Slatino, na Falo in v druge naše kraje.

O priliki dirke na Ljubelj, ki bo v nedeljo 6. t. m., priredi Motoklub Maribor svojo klubovo vožnjo ter istočasno obišče svoje sportne kolege pri MK Iliriji, Ljubljana. I. Hrvatski Motoklub Zagreb je za isti dan razpisal svojo ocenilno vožnjo na Ljubelj, vsled česar vodstvo Motokluba Maribor naproša svoje člane za polnoštevilno udeležbo. Glavni start se bo vršil v soboto 5. t. m. ob 13. uri na Glavnem trgu. Dotični člani, ki se tega starta ne morejo udeležiti, odpotujejo v nedeljo ter se snidejo z ostalimi istega dne v Tržiču ob 9. uri pred hotelom Lončar.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 18.1 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 15.5 stopinj C; barometer je kazal pri 20 stopinjah 742.6, redukiran na ničlo na 740.2; relativna vlaga 63; dežja je padlo 1 mm. Vreme je tiho in jasno.

Mariborska kulturna vprašanja

Se eno mnenje o prihodnjem »Koledarju« NZDU

Osemletni član zadruga je pred tedni opisal na tem mestu svoje mnenje o prihodnjem »Koledarju«. Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev. Dasi poudarja, da je postal zadrugin »Koledar« v zadnjih letih kulturna last ne samo zadruga, ampak vseh kulturnih Slovencev, vendar se ne morem strinjati z njim, da se ta zadeva obravnava pred širšo javnostjo. Vprašanje »Koledarja« je predvsem zadeva zadruga same, oziroma njenih članov, ne pa širše javnosti. Zato spada ta stvar pred njen upravni odbor in občni zbor, ne pa v dnevno časopisje. Nobeni organizaciji ne more biti ljubo, če se njene interne zadeve razpravljajo v javnosti, zlasti še z netočnimi podatki. Mislim, da je tako tudi pri mariborski Nabavljalni. Zato je pozvala združnike v svojem glasilu, da izrazijo svoje mnenje pisмено upravni odboru. Pri tem pa gotovo ni mislila, da se naj to zgodi potom javnega časopisja. No, ker se je pa to vprašanje že načelo v javnosti, naj se pa tudi konča.

Namen »Koledarja« Nabavljalne je precej drugačen, kakor pa namen drugih običajnih koledarjev, ki obveščajo svoje občinstvo o važnih domačih in tujih dogodkih, ki se ga tičejo bodisi posredno ali neposredno. Zato se je »Koledar« Nabavljalne že od sedaj razlikoval od drugih koledarjev in se bo tudi v bodoče. Pred vsem mora tak koledar podati kolikor mogoče jasno sliko o stanju in upravljanju svoje zadruga. To je prvo in glavno, kar more in tudi mora zahtevati vsak zadruginik, ker je osebno zainteresiran na tem.

Drugo je gojitev in razširjenje zadrugine misli, torej nekaka vzgoja članstva v zadrugini smeri. Čeprav je mariborska Nabavljalna zadruga med prvimi in najbolj vzornimi v državi, vendar sama najbolje ve in čuti, kaj vse bi se še moglo doseči in sedanje zboljšati, ako bi vse članstvo pravilno umevalo zadrugini misel in se po njej ravnilo. Zakaj zadruginike ne sme vezati med seboj samo materialna plat. Pomen zadruginštva je globlji in ima tudi visoke etične vrednote. To je važno zlasti v današnjih časih, ko se rušijo razni gospodarski sistemi in se porajajo novi.

To sta dva glavna namena zadruginega »Koledarja«. Če pridemo k njima še zabavni del, pa smo takorekoč pri koncu. Ker je pa Maribor obmejno jugoslovansko mesto, v katerem so še dokaj močne prejšnje jugoslovanske nasprotne tradicije, zato ima »Koledar« Nabavljalne zadruga poleg gori omenjenih namenov še druge, ki so tudi važni. To je krajevnokulturne in nacionalne moment. Sedanjim Mariborčanem naj dobijo vpogled, kakšen je bil nekdanj Maribor, kakšne razmere so mladale v njem, kako smo si ga pridobili

in kako ustvarjamo v njem nov naš duh. Ako ne poznamo preteklosti, ne moremo nikoli pravilno oceniti sedanjosti, ki ni nič drugega kakor logična posledica preteklosti.

In v tem oziru so bili prav v zadnjih koledarjih naravnost vzorni članki našega generala Maistra in arhivarja Baša. Prav zaradi teh in še nekaterih drugih spisov je »Koledar« mariborske Nabavljalne zadruga zdaleka presegel slični nivo drugih koledarjev ter zadobil zgodovinski pomen tudi za širšo javnost.

Povprečna kulturna stopnja našega državnega uslužbenstva je hvala Bogu že tako visoka, da »Koledarju« ni potreba prinašati kuharskih receptov in navodil, kako se odstranjujejo razni madeži. Takih stvari dobijo naše gospodinjice vsepo-

vsod v kolikor jih še ne poznajo.

Še nekaj moram omeniti, da ne bode krivega tolmačenja bodisi v javnosti ali pa med zadruginiki. V članku osemletnega člana se omenja, da stane »Koledar« 30.000 Din. Morda je ta vsota resnična. Gotovo pa je, da zadruga ni plačala tega zneska. Stroške so krili inserati. Če je lani kak del tega zneska morala nositi zadruga, je bilo to le zaradi zmanjšanja števila inseratov zaradi splošne gospodarske krize in pa vsled občutnega porasta števila zadruginikov, ker je morala biti naklada večja.

Po vsem tem lahko z mirno vestjo prepusimo vprašanje »Koledarja« upravi zadruga mi zadruginiki, kakor tudi druga javnost. Šaj smo vsi lahko uverjeni, da bo na ta način to vprašanje rešeno najbolje, kolikor ga je pač možno rešiti v sedanjih razmerah.

Zanimivost. V nedeljo bo v Čakovcu prva finalna tekma za vstop v podzvezno ligo, in sicer med Čakovečkim SK in SK Hermesom iz Ljubljane. Vodstvo tekme je odbor pri LNP poveril g. Dolinarju iz Ljubljane, čigar sposobnosti so tudi v Mariboru znane in ima za to tekmo menda to prednost, da je član ŽSK Hermesa in menda tudi dolgoletni odbornik. Razume se, da mu je objektivnost nad vse in da menda ni on kriv, če se skušajo pri LNP z njim pridobiti ali le ohraniti simpatije. Nepojmljivo pa je, da prti LNP Čakovečkemu SK stroške sodnika iz Ljubljane, ko imamo v Mariboru 8 nepri-
zadetih sodnikov. Naj torej nikdo ne zameri, če se komu nehote vrine vprašanje: 12 mož ali kaj...

Dijaške svetovne igre bodo letos v Turinu, in sicer od 10. do 15. septembra. Doslej se je prijavilo 15 državnih reprezentanc, med njimi tudi Jugoslavija.

Kolesarske dirke za svetovno prvenstvo bodo od 11. do 15. avgusta v Parizu. Tekmovali bodo amaterji in poklicni vozači.

Zmaga Vienne v Beogradu. Avstrijski prvak Vienne je odigral v četrtek zvečer v Beogradu prijateljsko tekmo proti BSK. Tekma se je končala z zmago gostov v razmerju 1:0 (0:0).

Huda ura nad Slovensko krajino. Pretekli torek je tudi nad Slovensko krajino divjalo strašno neurje. Hud vihar je lomil drevesa in poštošil polja in vinograde. V Varaždinu in Čakovcu so bile naenkrat vse ulice pod vodo. Med silnim grmenjem je udarjala strela. Škoda je precejšnja.

Hudo neurje nad Slovenskimi goricami. Iz Slov. goric nam poročajo o hudi uri, ki je razsajala predvečerajšnjim v Slov. goricah. Med silnim viharjem je padala debela toča, ki je povzročila veliko škodo v vinogradih. Strašen veter pa je lomil drevje in odkrival strehe. Neurje se je pripodilo od severa in se je vleklo preko Št. Ilje, Jarenine in Sv. Lenarta proti Ptuj.

Ptuj

Zvočni kino. V soboto 5. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 6. t. m. ob 18.30 in 20.30 se predvaja film »Logarjeva Krista« z Ireno Eisinger in Pavlom Richterjem v glavnih vlogah. Kot dodatek Foksov tehnik in kulturni film ZKD.

Strašilo v vurberskih gozdovih. Na notico pod tem naslovom v št. 160 »Večernika« smo prejeli: Ni res, da se je letos v gozdovih grofov Herbersteinov uprizorilo na nabiralce gob, jagod, črnice itd., kakor na divjačino; res pa je, da so organi uprave zabranili nabiranje gob, jagod, črnice itd. onim osebam, ki niso imeli dovolilnic uprave, ki se pa izda na zahtevo vsakomur. Pazilo pa se je na ljudi zlasti zaradi lova v gozdu, da se ne bi komu po nesreči pripetilo kaj hudega.

Ruška premiera »Rokovnjačev«

Vsem prijateljem slovenskih ljudskih iger sporočamo, da se uprizorijo v Rušah Jurčičevi »Rokovnjači« v popolnoma novi dramatizaciji, tako, da se vsa poglavja vlivajo v tri dele in s tem odpadejo mučne dolge pavze. Pripisane so pa čisto nove scene, tako, da dobijo »Rokovnjači« popolnoma novo sliko. Gledalo se je pa zelo na to, da ostane Jurčičev tekst nedotaknjen in nekorigiran.

Na to predstavo prav posebno opozarjamo vsa podeželska dramska društva, režiserje in diletante. Videli bodo, da so predstave na prostem, brez nepotrebnih kulis in drugih navlak mnogo naravnješe in resničneje. Na takem igrišču se lahko igralec, oziroma režiser posluša stvari kot jih zahteva avtor, a so na zaprtih odrih nemogoče. Tako prijezdi To-

ne Obložki na svojem kljusetu uprav pred Blaža, rokovnjači se skrivajo po gorskih stezah in za drevesih, tabor rokovnjačev je kraj Nandetove bajte, kjer se prepeva in uganja vragolije. Burgerjeva scena s Poljakom se vrši na prostem in se prvi pripelje v originalni stari ekvipaži, Poljak ga spremlja jezdec. Bitka med Francozi in rokovnjači se vrši v črnem grabnu. Torej se izvedejo scene, ki so v drugem gledališču nemogoče.

Opozarjamo tudi vse ljubitelje našega gledališča, da so zveze z vlaki za prihod in odhod zelo ugodne. Vabimo tudi turiste, ki prihajajo s Klopnega vrha in Ruške koče, in tudi posetnike Sv. Duha na to prireditve. Letos ne bo pomanjkanja sedežev, ker se je prostor za gledalce zelo razširil. Rušani vas vabijo, pridite!

Sport

Razpored lahkoatletskega tekmovanja, katerega priredi SSK Maraton v nedeljo 6. t. m. ob 15.30 na Mariborskem otoku v svrhu otvoritve lahkoatletskih naprav: 1. otvoritveni govor; 2. tek na 3000 m; 3. pretek na 100 m; 4. hoja na 5000 m; 5. skok v višino z zaletom; 6. met krogle obojerno; 7. skok v daljavo z zaletom; 8. štafeta 4x800 m; 9. tek 100 m finale; 10. skok ob palici.

Tekmovanje za prvenstvo dravske banovine v rokoborbi. Že drugo leto prireja SSK Maraton prvenstvo dravske banovine v rokoborbi. Na lanskih tekmah si je z lahkoto osvojil naslov prvaka, letos ga pa čaka neprimerno težja naloga. Lep napredek rokoborbenega sporta v Mariboru je dal pobudo za oživiljenje te sportne panoge tudi drugod, zlasti v Ljubljani, kjer si je osnovala tamošnja SK Ilirija močno rokoborbeno sekcijo ter si je temeljito vse leto pripravljala na srečanje z Mariborčani. Na prvenstvene tekme, ki

se pričnejo jutri zvečer, pošlje Ilirija skupino 15 svojih najboljših borilcev. Zmaga Maratona toraj letos ne bo več tako lahka. Prvenstvo bo nekaka revija slovenskega rokoborbenega sporta ter bo doprineslo dokaz, da se ta sportna panoga pri nas zelo lepo razvija. Pokazalo bo obenem, da amaterji prav nič ne zaostajajo za profesionali, v mnogočem jih celo prekašajo. Za prireditve vlada v Mariboru izredno zanimanje. Tekmovanje bo na unionski verandi, kjer so bile tekme profesionalov. Prične se v soboto ob 20, ter se nadaljuje v nedeljo ob 20.

SK Ilirija:FC Wien 4:4 (3:1). Sinočna nogometna tekma med Ilirijo in dunajskim prvorazrednim profesionalnim moštvom FC Wien (Nicholson) se je končala neodločeno. FC Wien je bil v sredo zvečer v Gradcu poražen od reprezentance Gradca v razmerju 2:1 (1:1).

prosim vas: Kaj bi pa vi napravili z bratom, stoječim pred vrati vašega vrta, čigar oči so ena sama nema prošnja? Z dečkom, ki je živel leta in leta v temi, zapostavljen kot najmlajši, najšibkejši, ne posebno nadarjeni fant z nelepim obrazom, ki nikomur ničesar ni obetal, ki s svojo navzočnostjo nikogar ni posebno razveselil? Čudno žal mi je bilo tega človeka, ki mu je bil dom mladosti prazen, ker so ga starejši, krepkejši bratje že zapustili, ker v njem ni bilo matere, nego le mrki oči, ki je hodil po svojih potih... Recite mi, kaj bi vi naredili? Jaz sem ga povabila na svoj vrt, kajti vsi cvetni listi v njem so bili še beli, nepopisani...

Prišlo je vse, kakor je moralo priti. Marjan je postal moj vsakdanji gost. Prihajal je tudi nepovabljen, ker je vedel, da imam zanj vedno vsaj malo časa. Sprva se je še včasih spomnil svoje temne mladosti. Takrat je kaj rad pripovedoval o svojih junaštvih v gostilnah, o svojih dolgih nočnih sprehodih po gozdovih in pokopališču, o svojih doživljajih z dekleti, ki so baje živela v prepričanju, da se norčujejo iz njega in ki jih je vendar on vodil za nos... Polagoma je na vse to pozabil. Njegove temnorjave oči so se svetile mirno, nervozne kretnje omahujoče samozavesti so izginjale. To so bili lepi časi. Marjan je bil srečen. Jaz

z njim. Dokler se ni lepega dne spomnil, da sem tudi jaz — ženska. Uklet v robstvo zapovedujočega, po nesmrtnosti in pozabljenju hlepečega življenja, je pričel z bojem proti meni — z bojem samca za neoporečno zmago, ki sem mu sledila najprej s popolnim nerazumevanjem, potem s pritaeno skrbjo, nazadnje s tiho bolestjo: kajti v tem času se je pričelo tudi pustošenje mojega vrta...

Marjan se je bil spremenil: drznost in plahost sta se borila v njem: drznost do sirovosti, plahost do obupa. V njegovih očeh so se čestokrat zablišnili trdi plameni; takrat so bile njegove besede jedke, glasne. Poznalo se je, da je ponavljal lekcije, naučene pri nočnem popivanju, ko je skušal zavladati nad svojo malodušnostjo.

Nekega dne sem prejela njegovo pismo. Dvakrat sem ga morala prebrati, preden sem razumela vsebino. Jasnejše pa kot borni stavki so govorili v silnem afektu razvlečene, razmetane pismenke njegove sicer zares lepe, skoraj preelegantne pisave. To pismo je bilo — slovo od življenja, od mene.

Bože!! Je-li še kaj časa? Iskala sem Marjana, ga našla, ne vem več, kje — govorila sem z njim mnogo, mnogo... nič ne vem, kaj — tudi ne vem, če me je poslušal. Bled je bil, jako bled — in

njegove oči so srepo strmele v prazno. Začutila sem pa, da mu je moja bližina prijetna; razveselila sem se tega: kajti odkar mi je bilo tako nekako izročeno človeško življenje, sem ga hotela rešiti za bilo kako ceno — in sedaj sem vedela za pot.

Dan za dnem sem mu določila čas in kraj novega svidenja. Usoda je bila namila: takrat smo lahko prosto razpolagali s časom, solnce je budilo cvetje in zelenje, dan za dnem sva preživljala ob utripajočem srcu bogate, življenja kipeče prirode — in jaz sama — odkod sem jemala neutrudljivo iznajdljivost, neusahljivo svežino? Ali sem vedela, da je eno samo človeško življenje več od vseh krasov mlade narave?

(Se bo nadaljevalo.)

V enem dnevu 12 samomorov v vulkanskem žrelu.

Poročali smo že, da je nastala v krogih japonskih samomorilcev nova moda, da skačejo v žrelo vulkana Mihara blizu Tokija. Pred dnevi je v enem samem dnevu našlo strašno smrt v vulkanskem žrelu 12 oseb. Da prepreči nadaljnje samomore, je policija do nadaljnjega prepovedala dostop do vseh vulkanskih žrel na Japonskem.

M. Almari:

Obisk

(Dalje.)

To je bilo takrat, ko mi je bilo mlado srce še kakor bogat nasad vrtnic. Prišel je obisk — in pohodil je moj vrt s težkimi, okovanimi čevlji.

Da, tako je z obiski: sprva se vedejo dostojno, skoraj neprijetno skromno, govorijo le z izbranimi besedami, kakor da spoštujejo neko vse pričujočo, resno opreznost, tajno; opravičujejo se zaradi podrobnosti, ki niso vredne niti pazljivega pogleda, še manj pa besede. Najbrž — ne, sigurno — se bojuje. Lastnika se bojuje, ki bi morda pregloboko pogledal v zadnje bistvo njihovih samoljubnih namenov. Zdi se mi, da se bojuje tudi sebe — ali prav za prav trenutka, ki bi razgalil ves njihov komaj zaslužen, nikdar priznani jaz. Tako je spočetka. Potem pa, ko so v gospodarju spoznali človeka, ki si tako hitro ne upa izreči besede, se počutijo »doma«. Kar ne pričakovano brezobzirni so — miso več povabljeni, niti lastniki, nego druhal, ki je dočakala svoj trenutek: trenutek neoviranega gospodstva, ki si ga slastno dokazuje v oblastnem razdejanju.

Rekla bi, da sem si bila razdejanja svojega vrta sama kriva. In vendar —

Marlj Skafan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Vem čisto določno.«

»Zakaj?«

»Zato, ker govori o Doljanu vedno s posebnimi simpatijami. On je bil tisti, ki je predlagal, naj se napravi glede Doljana izjema, naj se ne usmrti, ampak sprejme kot enakopraven član v našo družbo. On je bil naposled tudi tisti, ki je odredil, da se mu pusti popolna svoboda življenja v Oceanopolisu, svoboda, ki je tako velika, da celo ni pod onim strogim nadzorstvom, pod katerim bi moral biti vsaj prve čase.«

»Vi torej menite,« je vzkliknila Moraja razburjeno, »da je predsednik Semis Ramis njegov zaščitnik?«

»Kolikor poznam zadevo, sem o tem trdno prepričan,« je pritrdil Nubis.

»In če bi vedel, česar ne ve?« je pripomnila Moraja.

»Kaj?«

»Vam smem popolnoma zaupati?«

»Smete!«

»Dobro, potem bodi! Odgovorite mi samo na sledeča vprašanja: Kaj bi storil predsednik, če bi vedel, da je njegova edina hčerka princesa Intela zaljubljena v doktorja Doljana?«

»Intela?«

»Da, Intela. Toda to še ni vse. Ne ljubim pa samo Intela Doljana, marveč ljubim tudi on njo; in trdno sem prepričan, da njuno ljubezensko razmerje ni samo prijateljstvo...«

»Saj to je vendar nemogoče. Princesa Intela naj bi ljubila Doljana? Princesa Intela, tista princesa Intela, ki nikoli ni nikogar ljubila, ki se je sploh ogibala moških in o kateri smo bili vsi trdno prepričani, da sploh ni ženska v polnem pomenu besede?«

»Čisto točno. Vsem se nam je zdelo tako. Toda prihod Doljanov je docela spremenil njeno srce. Vendar to samo še ni najvažnejše. Mnogo pomembnejše je vprašanje, kaj bosta storila Semis Ramis in senat vlade v primeru, če bo Intela nekega dne izjavila zahtevo, da se hoče z njim poročiti? Se mar zavedate pomembnosti tega vprašanja? Po naših zakonih postane njen mož naslednik predsednika vlade in nadaljevalec rodu praočeta našega ljudstva. Mar more to postati tujec, ki ni naše krvi, našega jezika, našega duha in je bil vrhu tega vzgojen

v čisto drugem vzdušju, kakor je naše v Oceanopolisu.«

»To je popolnoma nemogoče, gospodič na,« je vzkliknil Nubis.

»Dobro, potem lahko presodite, kako nevaren je Doljan. Dejala sem vam prej, da ne maram navesti nobenih imen in da o čisto politični strani zadeve sploh ne maram govoriti. Sedaj ste me prisilili, da sem spremenila svoj sklep in vam izdala več kakor je bilo potrebno. Doljan ni nevaren samo kot človek, ki ruši moralo naše javnosti, ampak tudi kot revolucionar, ki se hoče polastiti vlade nad našim ljudstvom. Če bo Semis Ramis izvedel za to, bo namah konec vseh njegovih simpatij do tujca in trdno sem prepričan, da ne bo sprejel samo vašega predloga, marveč bo poskrbel tudi za to, da bodo vladni organi budno pazili na vsak njegov korak in vsako njegovo osebo.«

»Gospodična, presenetili ste me,« je dejal Nubis. »O vsem tem se mi do tega trenutka še sanjalo ni; trdno sem pa prepričan, da tudi ostali člani vlade nimajo pojma o stvarih, ki se pletejo nekje v našem temnem zakulisju. Vendar vam čisto odkrito izjavljam, da nimam poguma opozoriti na to niti svojega šefa, vašega očeta, niti katerega drugega člana naše vlade.«

»Potem mi obljubite vsaj eno, da boste odslej zasledovali Doljanovo početje!«

»To vam obljubljam.«

»In da boste potem, če se o vsem in lastne oči prepričate, opozorili na zadevo tudi mojega očeta. Obliko boste že našli. S tem ne boste koristili samo svojemu šefu, mojemu očetu, ampak tudi celokupni vladi in vsemu ljudstvu. Plačilo ne izostane. Najprej pa poskrbite za to, da bodo naši zdravniki spremenili Doljanovo zunanost in napravili iz njega moškega, ki se po ničemer ne bo razlikoval od ostalih Oceanopolcev.«

»Bodite prepričani, draga gospodična,« je dejal Nubis, »da bom izpolnil dano vam obljubo. Po vsem tem, kar ste mi povedali, je to moja uradna dolžnost. Sedaj verujem, da se pripravljajo pri nas dogodki, ki utegnejo postati usodni, če jih pravočasno ne zaokrenemo v drugačno smer.«

»Veseli me,« je dejala Moraja in se dvignila, »da sem našla pri vas popolno razumevanje. Človek ste, ki mi lahko zaupam, človek, ki je vedno bržičuval interese Tutalisove rodbine in z njimi vred blagor podmerja. Zahvaljujem se vam ponovno za uslugo, ki ste mi jo storili. Saj razumete, da kot ženska — in mimo tega še Tutalisova hčerka — ne bi mogla sama stopiti pred vlado kot tožnica Doljanova. Kaj bi mislili, kaj bi govorili o meni? In kaj bi rekel moj oče sam!«

(Dalje prihodnjik.)

Spominiaite se CMO

Misi in mistri

Poglavje k sodobnim norostim

Ni potrebno, da je človek bogve kako talentiran in načitan. Le da je napol slep in gluhi, pa že vidi in izve vso resnico o človeštvu, ki tlači ta božji svet. Vsakdo izmed nas ima danes dovolj prilike, da zasleduje kolonske članke v časopisju, ki prikazujejo, kako človeštvo v današnji dobi živi in trpi, na drugi strani pa uganja norije, ki dajo količkaj resnemu in preudarnemu možu razne pomisleke. Taka norija je tekmovanje v ženski lepoti.

Nedvomno je, da je žensko bitje lep stvar na svetu. Če je le količkaj postavna, bi jo že skoraj lahko smatrali za »miso«. Da pa pride ženska lepota do vidnejšega izraza, se vrše vsako leto tekme za mis tega ali onega dela sveta, za to ali ono državo, deželo, mesto itd. Vsaka javna prireditev ali veselica že hoče imeti in voli svojo »mis«. Kavalirji imajo pri takih tekmah svojo zabavo. Tudi starejši kavalirji, ki jih doleti ta čas ocenjevalca, morajo prestati hudo krizo... Pa kako ne bi, saj se po njih žilah pretaka kri in ne marmelada. Kdo naj bi ostal ravnodušen, če ga bombardirajo zapeljivi pogledi tekmujočih Evinih hčera. Pri volitvah so kavalirji, kakor tudi ocenjevalci, včasih v precejšnji zadregi. Nič boljše pa se ob takih prilikah ne godi tekmovalkam, ker so podvržene neusmiljeni kritiki. Ta ali ona je previtka, druga je zopet podobna mestnemu valjarju, tretji ne pristoja oblačilo (po navadi pa pri takih prilikah nimajo tekmovalk bogve kakšnega oblačila na

sebi). Vse pride v poštev, obrvi, nohti, ušesa.

Končni izid tekmovanja je navadno razveseljivo za eno, kvečjemu za dve tekmovalki, ki jima je mafi narava darovala to, da so lahko ustregle kapricam ocenjevalcev. Ostale, ki jim ni dano, da bi postale to kar so si želele, se umaknejo v hlinjeni prijaznosti, v srečo pa jih grize črv zavisti in sovraštva.

Za zmagovalke nastanejo zlati časi. Toda zlatih časov in slavo je kmalu konec. Kako dolgo trajajo, so nam priča žalostni primeri, da je marsikatero tekmovalko in »mis« uničila njena zmaga. Končno besedo izreče navadno »mis Tragedija«.

Človek bi mislil, da je ves svet norišnica. Poleg vse revščine in bede uganja danes še take norije. Če pa brez teh nori današnji svet ne more izhajati, ali ne bi bilo bolj koristno, če bi volili »mis šivanko«, »mis kuharico«, »dobro ženičo«, »mis zvesto ljubico«, ali celo »mis molka«, »mis ponižnosti«, »narodne zavednosti?« Prepričani pa smo lahko že vnaprej, da bi za taka tekmovanja zmanjkalo tekmovalk in da bi jih najbrže ne bilo toliko, da bi se tekmovanje izplačalo.

Priporočljivo bi bilo, da bi tudi delodajalci razpisali med seboj take tekme in bi volili iz svoje srede »mis uvidevnosti«, »mis usmiljenosti«, »mis socialna pravičnost« itd. Še boljše, če bi volili mistre, in sicer »mistra dobrega plačnika«, »mistra izdatnega podpornika« in tudi »mister« med iskrenimi rodoljubi bi ne bil napačen.

Vse to bi bilo potrebno. Primanjkuje pa za take tekme srčne in socialne kul-

ture. Če pogledamo našega kmeta, vidimo, da je daleč pred meščani. Vse to on že zdavnaj pozna. Nima sicer časa, da bi se bavil z vzgojo telesne lepote, ker mu je prva skrb gospodarstvo. Že od nekdanja pa izbira in redi »mis kravo« in »mistra bika«, ki sta za njega bolj važna kakor pa norčije sveta.

Zaklad, vшит v starem suknjiču

Pred dnevi je bil nekega jutra na dubinskih ulicah aretiran neki star človek, ki se je zdel nekemu stražniku sumljiv. Na največje začudenje je našla policija pri telesni preiskavi v njegovem suknjiču vшит cel zavitek desetdolarskih bankovcev v skupni vrednosti 10.000 funtov šterlingov, kar pomeni v naši valuti skoraj dva milijona dinarjev. Človek, čigar potni list je bil popolnoma v redu in ki je bil zato takoj izpuščen, je pripovedoval, da se je po 46-letni odsotnosti vrnil iz Amerike v domovino, kjer je hotel v miru preživeti svoje stare dni. Nikoli v svojem življenju ni zasluženega denarja zaupal kakšni banki, temveč je vedno svoj zaslužek nosil s seboj, vшит v suknjič, ki ga je imel na sebi, ko je bil aretiran. Lb s težko muko se je posrečilo policiji pregovoriti ga, da je svoje čedno premoženje naložil v neki banki.

Divji lovec ustrelil svojo ženo.

V nekem gozdu pri Pečuju je odšel neki tankajšnji divji lovec na lov. Med tem je njegova žena izvedela, da čaka logar na njenega moža v zasedi, da ga prime, oziroma ustrelji. Naglo je odhitela v gozd, hoteč rešiti moža in ga opozoriti na nevarnost. Ko je prihitela v revir, kjer je

Ves svet je »norišnica«. Težko živimo in hudo trpimo. Nekateri pa tega trpljenja in pomanjkanja ne poznajo in zato uganjajo take komedije. Kdaj bo zmaga »mis resnost«. Bojimo se, da nikdar, ker živi v divjem zakonu »mis poguba« z »mistrom nikoli«.

vedela, da lovi njen mož, je nenadoma počil strel in ženska se je zgrudila mrtva na tla. Ustrelil jo je njen lastni mož, ki je v polmraku mislil, da beži srnjak med drevjem. Divji lovec se je potem, ko je spoznal svojo usodno zmofo, sam prijavil orožnikom.

Bernard Shaw o »tretjem cesarstvu«.

»Dostojalo je bilo sedem svetovnih čudežev, sedaj pa smo dobili še osmega: To je Hitlerjeva Nemčija«. S temi besedami se prične nova knjiga Bernarda Shawa, ki je izšla pred dnevi v Londonu pod naslovom »Samomor republike«.

Brez naslova.

Pismonoša prinese pisano za nekega gospoda, ki je pred dvema dnevoma umrl. Ker pisma ni mogel izročiti naslovniku, vzame svinčnik iz žepa in zapiše na ovitek: »Odpotoval, a ni pustil naslova.«

Izpred sodišča.

Sodnik: »Obtoženi ste, da ste ukradli tisoč dinarjev. Koga si želite, da vas bo zagovarjal?«

Obtoženec: »Hvala, gospod sodnik, ne potrebujem nikogar, ker bi mi potem od vsega ostalo komaj pet sto dinarjev.«

Mali oglasi

Prodaj

VEČ HIS

eno- in večnadstropnih v Mariboru, gostilne, vilo z parkom, 10 sob, pri Mariboru. Proda Posredovalnica. Maribor, Franciskanska ulica 21. 2832

ŠIVALNI STROJ

moderni, skoraj nov, na prodaj. Vrazova ulica 9, pritlično levo. 2830

Službo dobi

ZASTOPNIKA

za prodajo premoga proti proviziji za Maribor in okolico sprejme trgovina drv in premoga Maribor. Prešernova 19. Vprašati tam od 2.-4. ure popoldne! 3003

PRAKTIKANTINJO

z znanjem slovenskega in nemškega jezika in lepo pisavo, sprejme Špedicijska tvrdka »Adrija, Pivljaković & Co.«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, II. Pismene oferte predati osebno v pisarni tvrdke dnevno od 16.-18. ure. 2834

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO lepo in solčno, oddam za uporabo kopalnice. Palata Pokojniškega zavoda. Vhod 4. l. desno. 2835

Sobo išče

OPREMLJENO SOBO. Čedno in preprosto, išče pošteno dekle! Če je mogoče ob Tržaški ali Pobrežki cesti! Naslov pustiti v knjigarni Tiskovne zadruge. Aleksandrova cesta 13. 2831

Brez posebnega obvestila.

Potrli v neizmerni žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, ozir. dobra mati, sestra in teta, gospa

Fani Emeršič

soproga restavraterja

v četrtek, dne 3. avgusta 1933, po kratki mučni bolezni, sprevidena s tolažili sv. vere, v Gradcu umrla. Truplo blagopokojnice se bo prepevalo v Maribor v mestno mrtvašnico na Pobrežju, odkoder bo pogreb v soboto, dne 5. avgusta ob 17. uri na franciškarsko pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 7. avgusta ob 8. uri v franciškanski župni cerkvi.

Maribor, V u h r e d, dne 3. avgusta 1933.

Anton Emeršič, soprog; Atolizij, sin. Vsi ostali sorodniki.

2814